

IPCEI v oblasti vodíkových technológií

Peter Blaškovitš

Základné informácie o IPCEI

Princíp voľnej súťaže, ktorý je nielen v Európe chápaný ako hnací motor inovácií a zdravého hospodárskeho rozvoja, vylučuje štátnu pomoc.

V roku 2014 vydala Európska komisia oznámenie o kritériách pre analýzu zlučiteľnosti štátnej pomoci na podporu vykonávania **dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu (IPCEI)** s vnútorným trhom.

IPCEI umožňujú spájať vedomosti, odborné znalosti, finančné zdroje a hospodárske subjekty v celej EÚ s cieľom prekonať významné zlyhania trhu, systémové zlyhania a spoločenské výzvy, ktoré by nebolo možné riešiť inak.

Úlohou IPCEI je spojiť verejný a súkromný sektor s cieľom podporiť a uskutočniť rozsiahle projekty, ktoré poskytujú významné prínosy pre EÚ a jej občanov.

Podpora z fondov EU nie je štátnou pomocou

Dôležité aspekty IPCEI

- ④ IPCEI prispievajú k naplneniu cieľov EÚ, majú významný vplyv na konkurencieschopnosť, udržateľnosť alebo vytváranie hodnôt naprieč celou EÚ.
- ④ IPCEI sú projekty zahŕňajúce viac ako jeden členský štát.
- ④ IPCEI majú pozitívny vplyv na vnútorný trh a/alebo na európske hospodárstvo, či spoločnosť, t. j. prospech z nich nie je obmedzený len na zúčastnené krajiny, resp. subjekty.
- ④ IPCEI sú spolufinancované zo strany prijímateľov.
- ④ Európska komisia je zapojená do vypracovania, výberu a riadenia IPCEI.

IPCEI v oblasti vodíkových technológií I

IPCEI v oblasti vodíkových technológií zahŕňa veľký počet projektov v nasledovných oblastiach, významných z pohľadu implementácie vodíkových technológií:

- ② výroba zeleného vodíka z obnoviteľných zdrojov energie s využitím elektrolýzy;
- ② preprava vodíka cestnou dopravou (kamióny), železničnou dopravou (cisternové vozne), lodnou dopravou a potrubnou dopravou v rôznych formách (skvapalnený vodík, vodík pod tlakom, LOHC – kvapalné organické nosiče vodíka, NH₃ – pozn. amoniak, atď.);
- ② odvetvia dopravy využívajúce palivové články v nákladných vozidlách (HDV), autobusoch, vlakoch, člnoch, námorných lodiach, atď., vrátane vodíkových čerpacích staníc (HRS) pri cestách, prístavoch a autobusových depách;

IPCEI v oblasti vodíkových technológií II

- ① priemyselné využitie vodíka, ako napr. zelená výroba ocele, hnojív, cementu, výroba tepla pre rôzne odvetvia priemyselnej výroby (zmiešanie vodíka so zemným plynom v rôznom pomere), využitie v rafinériách a v chemickom priemysle;
- ① využitie v energetických odvetviach na dočasné a sezónne uskladnenie energie, využívanie uskladnenej energie na odľahčenie elektrickej siete, výrobu elektrickej energie z nadbytočného vodíka;
- ① využitie v sektore bývania v rámci kombinovaných teplární a elektrární (CHP) ako náhrada zemného plynu vo vybraných prípadoch;
- ① využitie orientované na konečného používateľa, ako napr. maloobchodné reťazce usilujúce sa o uplatnenie zelenej logistiky, spoločnosti prevádzkujúce výletné plavby usilujúce sa o splnenie zákazníckych požiadaviek na ekologické cestovanie, a pod.

Oblasti podpory v rámci IPCEI

RDI - Výskum, vývoj a inovácie (Research & Development & Innovation): projekty musia mať významnú inovačnú povahu, alebo musia mať pre oblasť inovácií významnú pridanú hodnotu s ohľadom na stav techniky v danom sektore.

FID – Prvé priemyselné nasadenie (First Industrial Deployment): vývoj nového produktu alebo služby, ktorý je spojený s intenzívnym výskumom alebo je výrazne inovatívny, prípadne zavedenie zásadne inovačného výrobného procesu.

EU – Životné prostredie, energetika, doprava (European Union): projekty, ktoré majú veľký význam pre stratégiu EU týkajúcu sa životného prostredia, energetiky (vrátane zabezpečenia dodávok energie), či dopravy, alebo projektys veľkým prínosom pre vnútorný trh.

Pre koho boli určené IPCEI

- Ⓜ Pre podniky všetkých veľkostí
- Ⓜ Pre podniky z ktoréhokoľvek regiónu
- Ⓜ Pre podniky zo všetkých odvetví

Vylučujúca podmienka: podnik v ťažkostiach.

H2

Predložené slovenské projekty, ktoré deklarovali záujem o zapojenie sa do IPCEI výzvy EK

- ④ 35 projektov
- ④ Väčšina projektov zaoberala celým hodnotovým reťazcom od výroby cez distribúciu až po aplikácie v mobilite, priemysle, energetike, niektoré projekty sa zamerali len na výrobu zeleného vodíka, skladovanie a prepravu alebo na konkrétne priemyselné aplikácie,
- ④ Celkový rozpočtovaný objem na realizáciu týchto projektov presiahol hranicu 4 miliárd €

H₂

Výzva IPCEI H2 na Slovensku: Krátke zhodnotenie kvality predložených projektov

Silné stránky projektov:

- ④ ciele projektu a ciele únie – súlad cieľov projektu a cieľov EÚ
- ④ dobre popísané spill over efekty

Slabé stránky projektov:

- ④ dosť často chýbala jasná štruktúra a časová línia projektu, kvantifikovateľnosť výsledkov projektu, benchmarking voči trhu,
- ④ Nie všetky projekty mali dobre popísaný aspekt, ktorý sa v prípade IPCEI projektu vyžaduje - úroveň výskumu a vývoja, ktorý presahuje súčasný stav poznania,
- ④ spolufinancovanie bolo len veľmi málo identifikované, napriek tomu, že ide o povinný aspekt, takisto boli slabšie analyzované aspekty zlyhania trhu a opis, ako by sa vyvíjala situácia, ak by nebola poskytnutá pomoc
- ④ partnerstvá – nie všade boli uvádzané, spravidla šlo o partnerstvá s univerzitami, avšak zahraničných partnerstiev bolo minimum

Projekty, ktoré boli vybrané Výberovou komisiou

Počet
vybraných
projektov

Rozpočet
vybraných
projektov (mld.€)

Náklady
na stroje
a vybavenie

- 15 vybraných projektov bolo zameraných predovšetkým na výrobu čistého (zeleného) vodíka a na aplikácie v oblasti mobility, priemyslu a energetiky, samozrejme boli rozpracované aj projekty na skladovanie a distribúciu vodíka a jeho využitie v špecifických odvetviach priemyslu
- Celkové rozpočtové náklady na tieto projekty sú viac ako 2,3 miliardy €.
- Až 69% z týchto nákladov boli náklady na stroje a vybavenie – predovšetkým na budovanie zdrojov čistej elektriny a budovanie elektrolyzéro
- *Pozn.: tieto čísla nehodnotia oprávnenosť nákladov na základe detailnej analýzy, pretože položkovitý a vysvetľujúci rozpočet budú pripravovať žiadatelia až v ďalšom období*

Proces IPCEI H2 – dlhý a náročný aj vzhľadom na potrebu koordinácie 28 členských krajín

H2 Slovensko

- Do augusta tohoto roka min 2 čerpacie stanice + H2 Autobus a malá flotila áut.
- Schémy na financovanie
- PR kampane na podporu vodíka

A large, faint, light blue circular logo containing the text "H2" is positioned in the lower right quadrant of the slide. The logo is semi-transparent and serves as a background element.

H2

Ďakujem za pozornosť.